

Gợi ý giờ học: Team Teaching – Dạy phối hợp – Gợi ý cho lớp học sôi nổi và năng động.

[Truy cập bản gốc tiếng Nhật ở đây](#)

Bài báo này sẽ hữu ích với các thầy cô:

- Là giáo viên bản ngữ và giáo viên không phải bản ngữ cùng dạy trong lớp
- Có giờ học thỉnh thoảng sẽ mời người Nhật cùng tham gia.
- Thỉnh thoảng có thực tập sinh hoặc thực tập sinh sư phạm tham gia vào giờ học.
- Có mong muốn tổ chức những giờ học như trên.

A. Mở đầu

Những năm gần đây, trong giáo dục tiếng Anh tại các trường tiểu học, trung học cơ sở và trung học phổ thông ở Nhật Bản, mô hình giảng dạy có sự tham gia của các giáo viên nước ngoài (ALT - Assistant Language Teacher) ngày càng trở nên phổ biến. Các giáo viên sẽ cùng tham gia và cùng dạy hoạt động theo nhóm với giáo viên tiếng Anh người Nhật. Tương tự tại các cơ sở giảng dạy tiếng Nhật ở nước ngoài, không hiếm khi có những giờ học có sự kết hợp giữa giáo viên bản ngữ người Nhật và giáo viên không phải người bản ngữ dạy tiếng Nhật. Vậy trong những lớp học như vậy thì cần phải thiết kế bài giảng như thế nào?

Trong số lần này, chúng ta sẽ cùng tìm hiểu về một ví dụ cụ thể: Mô hình dạy theo nhóm giữa giáo viên người Thái dạy tiếng Nhật tại một trường THCS và người Nhật bản ngữ đang làm trợ giảng tại chương trình “Công sự tiếng Nhật” (Nihongo Partner- NP). Dù NP không phải là giáo viên, tuy nhiên chúng tôi vẫn sẽ viết là “giáo viên bản ngữ”. (Chi tiết về chương trình NP, các thầy cô có thể tham khảo tại trang [“Công sự tiếng Nhật của Trung tâm Châu Á thuộc Quỹ Giao lưu Quốc tế Nhật Bản”](#))

(Hình ảnh về dạy phối hợp giữa NP và giáo viên không phải bản ngữ)

Ưu điểm của dạy theo nhóm và giờ học mẫu

Thiết kế giờ học để có thể phát huy ưu điểm của giáo viên bản ngữ và giáo viên không phải bản ngữ.

Giáo viên bản ngữ có lợi thế trong việc giúp học sinh tiếp xúc được với tiếng Nhật tự nhiên, dạy phát âm và giới thiệu sinh động về văn hóa và đời sống Nhật Bản. Trong khi đó, giáo viên không phải bản ngữ lại phát huy thế mạnh từ chính trải nghiệm học tiếng Nhật từ đầu, nhờ đó có thể dùng tiếng mẹ đẻ để giải thích kiến thức ngữ pháp một cách dễ hiểu cho người học.

Giờ học mẫu

Dạy phát âm	Giới thiệu văn hóa Nhật Bản
<p>Giáo viên bản ngữ vừa làm mẫu phát âm bằng cách cho người học quan sát khẩu hình, vừa chỉnh sửa và sửa lỗi phát âm.</p> <p>Trong khi đó, giáo viên không phải đóng vai trò hỗ trợ trong việc luyện phát âm và giải thích ý nghĩa của từ vựng và các câu bằng tiếng Thái.</p> 	<p>Giáo viên bản ngữ giới thiệu về văn hóa Nhật Bản và tình hình Nhật Bản thông qua kinh nghiệm và kiến thức của bản thân. Trong khi đó, giáo viên không bản ngữ sẽ đảm nhiệm việc giải thích những chỗ khó với người học trong tiếng Nhật bằng tiếng Thái. Và người học có thể đặt câu hỏi ngay tại lớp về những điều còn thắc mắc và nhận được lời giải đáp kịp thời.</p>

Giáo viên có thể chỉ dạy chi tiết hơn phù hợp với từng người học

Có nhiều giáo viên tham gia giờ học thì có thể sát sao quan sát và hỗ trợ tới từng người học hơn. Đồng thời, các hoạt động mà một giáo viên khó chuẩn bị và thực hiện cũng trở nên dễ dàng hơn. Nhờ có thể hướng dẫn chi tiết và nắm bắt mức độ hiểu bài của người học, giáo viên có thể dễ dàng điều chỉnh và cải thiện chất lượng giờ học.

Giờ học mẫu

Quan sát học sinh tại lớp	Các hoạt động, trò chơi
<p>Trong khi một giáo viên đứng lớp giảng giải, giáo viên còn lại đi quanh lớp để quan sát tình hình học tập, đồng thời hỗ trợ những người học đang gặp khó khăn hoặc vẫn chưa hiểu bài. Khi người học đang làm bài tập trong sách, giáo viên sẽ chia ra để quan sát và dễ dàng giải đáp câu hỏi của từng người.</p> 	<p>Hai giáo viên có thể cùng nhau lên ý tưởng về các hoạt động hoặc trò chơi phù hợp với bài học, phân công nhiệm vụ điều phối trong giờ học. Việc phân chia nhiệm vụ sẽ hiệu quả với các lớp đông người. Không chỉ vậy, phân chia nhiệm vụ sẽ giảm bớt gánh nặng đối với những việc tốn nhiều thời gian như chuẩn bị bài.</p>

Tạo ra một môi trường giao tiếp tự nhiên

Các giáo viên bản ngữ tham gia các tiết học trên có thể tạo cơ hội giao tiếp tiếng Nhật tự nhiên thông qua việc nói chuyện và trả lời các câu hỏi của người học. Hơn nữa, khi người học quan sát cách giáo viên không phải bản ngữ và giáo viên bản ngữ trao đổi bằng tiếng Nhật, họ có thể học được cách giao tiếp trong tiếng Nhật. Đồng thời, việc đó giúp người học ý thức được rằng “Trong tiết học thì cần sử dụng tiếng Nhật”.

Giờ học mẫu

Trao đổi giữa người học và giáo viên	Các mẫu hội thoại
<p>Người học sẽ được sử dụng tiếng Nhật thực tế khi hỏi về Nhật Bản và tiếng Nhật, trả lời các hỏi nghe được từ giáo viên bản ngữ. Niềm vui của việc “Mình đã nói được tiếng Nhật! Mình đã nghe hiểu rồi này!” sẽ trở thành động lực lớn đối với việc học của học sinh.</p> 	<p>Thông qua việc giáo viên bản ngữ và không bản ngữ cùng đọc mẫu hội thoại trong sách giáo khoa và chỉ định các mẫu hội thoại nhập vai thì có thể giúp người học học được tiếng Nhật giao tiếp tự nhiên. Ngoài ra, việc giáo viên không phải bản ngữ nói tiếng Nhật cũng trở thành tấm gương tốt cho người học.</p>

Giáo viên không phải bản ngữ có thể dịch những gì giáo viên bản ngữ nói trong tiếng Nhật nhưng cần hạn chế vì nếu dịch nhiều người học sẽ không nghe giải thích bằng tiếng Nhật mà bị phụ thuộc vào giải thích bằng tiếng mẹ đẻ. Giáo viên bản ngữ cũng cố gắng chỉ nói tiếng Nhật trong giờ học. Giáo viên cần có ý thức trong việc tạo ra nhiều cơ hội để người học nghe, nói tiếng Nhật.

Để có một giờ dạy phối hợp thành công

Cần chia sẻ chương trình giảng dạy và mục tiêu chung đồng thời phân công vai trò rõ ràng

Để cả giáo viên không phải bản ngữ và giáo viên người bản ngữ đều có thể chủ động và có trách nhiệm trong giờ dạy, điều quan trọng là cả hai bên cần nắm rõ trước các vấn đề như "mục tiêu của bài học là gì" và "dùng sách giáo khoa nào, dạy nội dung gì", đồng thời phân công rõ ràng vai trò của từng người.

Dành thời gian trao đổi trước giờ học

Đối với những giáo viên bản ngữ, có thể sẽ khó thu xếp thời gian để trao đổi trước với giáo viên bản ngữ. Nhưng nếu chỉ để giáo viên bản ngữ đóng vai trò làm mẫu phát âm thì sẽ lãng phí cơ hội được trải nghiệm giờ học phối hợp tốt của người học. Vì vậy, hãy cố gắng dành thời gian ngắn để trao đổi về nội dung bài giảng trước giờ học, chỉ cần vậy là đủ.

Duy trì giao tiếp thường xuyên giữa các giáo viên

Chìa khóa dẫn tới thành công trong các giờ học phối hợp chính là xây dựng mối quan hệ tốt giữa các giáo viên trong cuộc sống hàng ngày. Nếu các thầy cô duy trì trao đổi mạch lạc thì có thể tránh được những rắc rối do việc truyền đạt không kỹ. Khi giáo viên phối hợp với nhau trong bầu không khí tích cực, học sinh cũng sẽ cảm nhận được sự sôi nổi đó, tạo nên lớp học vui vẻ và năng động.

Trên đây, chúng tôi đã trình bày về những giờ học phối hợp do các thầy cô không phải bản ngữ là người dẫn dắt, giáo viên bản ngữ là trợ giảng. Chúng tôi nghĩ điều này cũng có thể được áp dụng cho các lớp có dạy học theo nhóm giữa các giáo viên không phải người bản ngữ, giữa các giáo viên bản ngữ, hoặc những lớp có sự tham gia của khách mời người Nhật hay thực tập sinh sư phạm vào giờ học. Nếu lớp của thầy cô có cơ hội giảng dạy cùng nhiều giáo viên, hãy thử áp dụng những điểm đã chia sẻ ở trên.

Tài liệu tham khảo

- “Tổng hợp các ví dụ về dạy theo nhóm (team-teaching) dành cho giáo viên người Thái và giáo viên người Nhật” - Đại học Khon Kaen [Trang chủ Japan Foundation Bangkok](#)
- Trang chủ Trung tâm Châu Á của Quỹ giao lưu Quốc tế Nhật Bản
<https://asiawa.jpf.go.jp/partners/>

(*) Kể từ ngày 1 tháng 4 năm 2022, "Trung tâm Châu Á Quỹ Giao lưu Quốc tế Nhật Bản" đã được tái cơ cấu tổ chức, và "Chương trình phái cử cộng sự tiếng Nhật" tiếp tục được điều hành bởi "Chương trình cộng sự Tiếng Nhật"

(OTA Sachie/Chuyên gia tiếng Nhật, Trung tâm văn hóa Nhật Bản Bangkok)

授業^{じゅぎょう}のヒント ティームティーチング^{かっき}で活気^{たの}ある楽しい^{きょうしつ}教室^{きょうしつ}にしよう！

Gợi ý giờ học: Cùng khuấy động không khí lớp học qua thông qua hoạt động dạy theo nhóm

<https://www.jpf.go.jp/j/project/japanese/teach/tsushin/hint/201910.html>